

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.5.2015 г.
COM(2015) 195 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно прилагането на Регламент (ЕО) № 789/2004 относно прехвърлянето на
товарните и пътническите кораби от един регистър в друг в рамките на
Общността**

{SWD(2015) 101 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 789/2004 относно прехвърлянето на товарните и пътническите кораби от един регистър в друг в рамките на Общността

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламент (ЕО) № 789/2004¹ относно прехвърлянето на товарните и пътническите кораби между отделни регистри бе инициатива за актуализиране и внасяне на подобрения в предходния Регламент (ЕИО) № 613/91². За разлика от този преходен регламент, настоящият включва прехвърлянето на пътнически кораби, съдържа изрични позовавания на съответното законодателство на ЕС и утвърждава сътрудничеството между националните морски администрации.

Прехвърлянията между регистри се разглеждат в редица конвенции на ММО и инструменти, както и в циркулярното писмо MSC/Circ.1.1140/MEPC/Circ.424. В рамките на Съюза се прилага Регламент (ЕО) № 789/2004. Настоящият регламент има за цел да отстрани техническите пречки при прехвърлянето на товарни и пътнически кораби, които плават под флага на дадена държава членка, между регистри на държавите членки, като същевременно гарантират изцяло високото ниво на безопасност на корабите и на опазването на околната среда в съответствие с международните конвенции.

Заслужава да се отбележи, че Директива 2009/21/ЕО относно спазването на изискванията за държавата на знамето определя, съответно в членове 4 и 6, действията, които трябва да предприеме дадена държава на знамето преди да предостави на някой кораб правото да плава под неин флаг; нуждата предишната държава на знамето да предостави незабавно информация относно евентуални корабни неизправности и всякаква друга информация, свързана с безопасността, както и информацията, която следва да се съдържа в регистъра на държавата на знамето и която следва да бъде лесно общодостъпна. През 2013 г. Комисията прие доклад относно изпълнението на тази директива³, в който се отбелязва, че една лесно достъпна информация и прозрачност на данните относно състоянието на корабите, плаващи под знамето на дадена държава членка, може да спомогне за по-лесното прехвърляне на корабите.

2. КОРАБНИ РЕГИСТРИ

Корабният регистър съдържа списък на корабите, които плават под знамето на дадена държава (държава на знамето).

В рамките на Европейския съюз, в някои държави членки се водят два вида корабни регистри.

- Национални регистри: при тях обикновено се изисква капитанът, офицерите и, в повечето случаи, екипажът да са граждани на държавата на знамето и да получават възнаграждение в съответствие със законите на тази държава. Не всички държави членки на ЕС следват тази традиция, съответни примери са корабите под малтийски и тези под кипърски флаг.

¹ ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 19

² ОВ L 68, 15.3.1991 г., стр. 1

³ COM (2013) 916 final

- Вторият вид регистри са тези, при които описаните изисквания не се прилагат, а при някои от тях също така се дават данъчни предимства.

В Регламент № 789/2004 не се съдържа разграничение между тези два вида регистри.

Някои държави членки прилагат схемата за регистрация на безребуут чартър, при която кораб, който е бил нает за известно време може да бъдат регистриран от наемателя към друга държава на знамето, тъй като наемателят разполага с кораба и може да реши, че е в негова полза да го регистрира под друго знаме, докато той се разпорежда с него. Така корабът може да се появи в регистрите на две държави.

3. ПРЕХВЪРЛЯНИЯ МЕЖДУ РЕГИСТРИ

Основният механизъм на регламента е изложен в член 4. По принцип държавите членки не трябва да се противопоставят по технически причини, произтичащи от приложимите конвенции⁴, на регистрирането на кораб, който е вече регистриран в друга държава членка, ако този кораб отговаря на „предписанията“, притежава валиден сертификат и одобрено оборудване или е бил обект на типово одобрение съгласно Директива 96/98/ЕО на Съвета от 20 декември 1996 г. относно оборудването на корабите. Под „предписания“ се разбира установените от конвенциите предписания в областта на безопасността, сигурността и предотвратяването на замърсяванията, свързани с корабостроенето и оборудването на кораби и, в случая на пътническите кораби по национални трасета — предписанията по Директива 2009/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби, която преработва Директива 98/18/ЕО на Съвета от 17 март 1998 г. за правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби.

Общото заключение на доклада е, че не са наблюдавани особени проблеми през референтния период 2006—2012 г. Подробности ще бъдат представени по-долу в раздел 5.

По време на референтния период са били извършени голям брой прехвърляния. Придружаващият работен документ на службите на Комисията [реф. № SWD (2015)101] съдържа статистически данни за отделните прехвърляния в и от корабните регистри през този период.

4. ИЗПОЛЗВАНА В ДОКЛАДА ИНФОРМАЦИЯ

В съответствие с член 8 от Регламента и с информацията, предоставена от държавите членки, Комисията може да изготви този доклад за цялостното положение.

Статистическите данни за референтния период 2006—2012 г. са представени в съпътстващия работен документ на службите на Комисията. Данните, предоставени от държавите членки бяха допълнени от външни данни, получени от

⁴

За повече подробности, вж. раздел 5.1.

базата данни MARINFO на Европейската агенция по морска безопасност (ЕАМБ) и извлечени от търговски източници за една пълна картина на прехвърлянията между държавите членки на ЕС и също за тези към и от трети държави.

В свързания работен документ, в пет приложения се представят получените данни:

- Приложение 1 — представя подробни данни за отделни прехвърляния на кораби между регистрите на държави членки.
- Приложения 2-4 — представят и обобщават в графичен вид данните, получени от държави членки на ЕС.
- Приложение 5 представя 10-те водещи регистри на ЕС във връзка с прехвърлянията към и от трети държави. Източникът са външни данни, получени от ЕАМБ MARINFO и извлечени от търговски източници за една пълна картина на прехвърлянията между държавите членки на ЕС и също за тези към и от трети държави.

20 държави членки на ЕС⁵ предоставиха статистически данни за целите на придружаващия работен документ на службите на Комисията. В случаите на липса на статистически данни от останалите държави на знамето, включително от важни държави на знамето като Кипър, Италия или Обединеното кралство, Комисията ще следи активно за предоставянето на липсващите данни.

5. ЗАБЕЛЕЖКИ НА КОМИСИЯТА И ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

5.1. Прилагане на член 4 по отношение на прехвърлянето на кораби между регистрите на държавите членки на ЕС

В член 4 се забранява държава членка да се противопоставя на регистрацията по технически причини, произтичащи от три основни конвенции на ММО и съответните им протоколи (SOLAS⁶, MARPOL⁷, Лондонската конвенция за тонажа от 1969 г.⁸ и свързаните с тях кодекси). В него се изисква държавата членка по изпращащ регистър да предоставя или да осигурява достъп до всички подходящи сведения за кораба, включително, ако е приложимо, до списъка с подобренията, изисквани от изпращащия регистър, на приемащия регистър или признатата организация, действаща от негово име. Приемащият регистър или признатата организация, действаща от негово име, може да извърши инспекция в рамките на разумен срок, за да потвърди, че реалното състояние на кораба и неговото оборудване съответстват на посоченото в сертификатите и, ако е необходимо, да осигури разумен срок на корабособственика да отстрани нередностите.

⁵ AT, BE, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, LV, LUX, MT, PT, RO, SE, SL.

⁶ Международна конвенция за безопасност на човешкия живот на море — 1974 г. (SOLAS)

⁷ Международна конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби — 1973 г., променена с Протокола от 1978 г.

⁸ Международна конвенция за тонажното измерване на корабите

Информацията, предоставена на Комисията, не показва наличие на затруднения при тези прехвърляния. Същевременно някои държави членки изтъкнаха, че такива затруднения са възможни, когато конвенциите оставят свобода за тълкуване.

Оценка на Комисията

Комисията отбелязва факта, че не се докладват конкретни трудности. Въпросите, отнасящи се до член 6 от регламента, който *inter alia* разглежда различаващите се тълкувания, са разгледани по-долу.

5.2. Прилагане на член 5 по отношение на издаването на сертификати

В член 5, параграф 1 се изисква държавата членка на приемащия регистър или признатата организация, действаща от нейно име, да предоставя на кораба сертификати при същите условия на издаване, както на корабите, плаващи под флага на държавата членка на изпращащия регистър, при условие че остават непроменени основанията за прилагането на каквото и да е условие, изключение или освобождаване. Освен това в член 5, параграф 2 се предвижда, че при подновяване, продължаване на действието или изменение на сертификатите, държавата членка на приемащия регистър или признатата организация, действаща от нейно име, няма правото да налага предписания, различни от първоначално предвидените, доколкото те остават непроменени за съществуващите кораби.

В мнозинството от докладите на държавите членки не са посочени никакви проблеми. Една държава членка е посочила, че за по-старите кораби е трудно или дори невъзможно да се получи цялата необходима документация, на която се основава сертифицирането на кораба. Подобни случаи обаче се срещат предимно при кораби, регистрирани преди влизането в сила на Директива 96/98/ЕО относно морското оборудване.

Оценка на Комисията

Комисията отбелязва факта, че повечето държави членки не са докладвали затруднения при издаването на сертификати в съответствие с регламента.

5.3. Прилагане на член 6 по отношение на отказа за прехвърляне и на тълкуването

В член 6 се изисква държавата членка на приемащия регистър незабавно да уведомява Комисията, когато 1) отказва издаване на сертификати при прехвърляне на кораб поради различия в тълкуването на изискванията на Конвенцията или 2) отказва регистрация на кораб по причини, свързани със сериозни рискове за безопасността или околната среда. В първия случай и когато двете въпросни държави членки не постигнат споразумение, Комисията взема решение в съответствие с процедурата на комитет, посочена в член 7 от регламента. Във втория случай въпросът също се отнася до Комисията, която трябва да реши дали да потвърди или не решението корабът да не се регистрира. И в този случай се прилага процедурата по член 7.

Нито една държава членка не е посочила, че се е наложило или че смята да използва разпоредбите по член 6.

Оценка на Комисията

Отсъствието на каквото и да е сезиране на Комисията от страна на държавите членки или на жалби от корабособствениците предполага, че държавите членки са успели да се справят с всички проблеми.

5.4. Възможна връзка с Директива 2009/21/ЕО относно спазването на изискванията за държавата на знамето

Предвид връзката между членове 4 и 6 в рамките на Директива 2009/21/ЕО и целта на Регламент (ЕО) № 789/2004 Комисията отправи питане до държавите — членки на ЕС дали обединението на двата инструмента в един би донесло предимства. Не беше получен ясен отговор. Някои държави членки се обявиха в подкрепа на това, докато други отговориха, че не виждат предимства, а трети не изразиха мнение. Една държава членка дори се обяви срещу евентуални нови законодателни инициативи като заяви, че така могат да възникнат нови неясноти. Друга една държава членка оцени положително евентуалното включване на ИМО MSC/Circ.1140/MEPC/Circ.424 от 20 декември 2004 г. относно прехвърлянето на кораби между държавите. Съответно Комисията може да разгледа допълнително ползите от една такава консолидация.

Оценка на Комисията

Комисията може да разгледа консолидирането на подходящите правни инструменти въз основа на допълнителна оценка на ползите от такава консолидиране.

6. ОБЩА ОЦЕНКА НА ПРИЛАГАНЕТО НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 789/2004

Въз основа на информацията, с която разполага Комисията, прилагането на посочения регламент не изглежда да поражда затруднения.